

BME Építészmérnöki Kar		Urbanisztika Tanszék	
A tárgy neve: Városépítéstörténet		Tárgykód:	
A tárgy angol neve:		BME EP UI 0810	
Ellenőrzési forma: vizsga	Kreditpont: 2	Mintatanterv szerinti helyzet:	8. félév
Előadók: Fonyódi Mariann PhD, Locsmándi Gábor PhD, Meggyesi Tamás DSc		Évfolyamfelelős: Fonyódi Mariann PhD	

TANTÁRGYI KÖVETELMÉNYEK

Tárgy felvételének feltételei:	<ul style="list-style-type: none"> – A tárgy bejegyzése az indexbe. – A tárgy felvétele a NEPTUN rendszerben. –
Foglalkozások jellege:	Előadások
Részvételi előírások:	A jelenlét a tanórák 70%-án kötelező (TVSz 13.§ alapján).
Félévközi ellenőrzések:	
Határidős feladatok:	Tematika – ütemterv szerint
Aláírás feltételei:	<ul style="list-style-type: none"> - A tárgyfelvétel feltételeinek teljesítése. - Jelenlét a tanórákon az előírt mértékben.
Vizsgára bocsátás feltételei:	- Az aláírás megszerzése
Vizsga jellege:	- Szóbeli vizsga.
Vizsga ismétlése:	
Félév végi osztályzat:	

TEMATIKA – ÜTEMTERV 2014 / 2015 II. félév

		Előadás
1.	02.09.	Bevezetés / LG Kevin Lynch, 3 történeti városmodell: a Hit városa, a funkcionális város, az "organikus" város analóg változatai. A kronologikus/ tematikus várostörténet kettőssége.
2.	02.16.	A város keletkezésének forrásai / LG földrajzi tényezők, helyi/helyzeti energiák, a termelés-feleslegképzés, a csere-piac, a hatalom-védelem és a kultuszvilág városképző ereje.
3.	02.23.	A városok területi változásai és indítékai / LG Megtelepülés-telepítés, növekedés-fejlesztés, átalakulás-beavatkozás. A kiterjedés megváltozása, történeti példákkal.
4.	03.02.	Ókori birodalmak/LG A görög és római örökség
5.	03.09.	Európa betelepülése / FM Európa eltérő földrajzi területeinek városiasodása (Benevolo) A középkori városépítészeti és városhálózat kialakulása, városjogok és telepítések.
6.	03.16.	Az újkor városai / FM Reneszánsz és barokk városépítészeti. Ideális városok. A hatalom megjelenítése.
7.	03.23.	Új világ / FM Földrajzi felfedezések kora, gyarmatosítás, területfoglalás. Ipari forradalom és hatása az európai városépítészetre. A szociálutópiák és a szabályozások kialakulása.
8.	03.30.	A nagyvárosi karakter / MT A 19. század végének nagyszabású városátépítési programjai: Párizs, Barcelona, Bécs, Budapest, Szeged
9.	04.06.	HÚSVÉT
10.	04.13.	A kiterjedő város / MT Az amerikai városépítészeti kialakulása és jellegzetes megnyilvánulásai. A kertváros mozgalom kialakulása és az angol új-városok 4 generációja.
11.	04.20.	A modern városelmélet kezdetei / MT A modernizmus kialakulása és iskolái: a holland De Stijl, a BAUHAUS, a szovjet avantgarde, Le Corbusier és az Athéni Charta
12.	04.27.	A modern város - megvalósulása és kritikája / MT A tömeges lakásépítés fejlődéstörténete és tipológiája. A TEAM10 és a strukturalizmus.
13.	05.04.	A várostörténet szerepe a kortárs várostervezésben / FM A poszt-modern városépítészettől a mai városépítészeti feladatok pluralizmusáig.

Megjegyzés:

Rövid tárgyleírás:

A szabadon választható tárgy a világ városainak archetipikus, a civilizáció különböző korszakaiban sajátos analógiákat felmutató jellegzetességeit tekinti át. Főként azokra a legérdekesebb korszakokra összpontosít, amelyekben a városok „független úton”, egy fejlődő falusi, rurális környezetből szinte „spontánul” emelkedtek ki, amikor egy város, egy város-kultúra növekedni, a tágabb térségben terjeszkedni kezd, amikor valamely hatalmi tényező a kialakult városszövetet új

elemekkel gazdagítja, így megjelenik a tervezés. Az előadások szemléleti alapjául a legfontosabb városalakító energiák, a természeti erőforrások kihasználása, a piaci, gazdasági központi szerepek, a hódítás és védelem funkciói valamint a társadalmi és kulturális, ezen belül kiemelten a kultikus szerveződések és hatások bemutatása szolgál. A számos tudomány, így a történeti, humán földrajz, a városokkal foglalkozó történettudomány, a gazdaságtörténet, a történeti szociológia és az építészettörténet ismereteire is építő előadásokat gazdag képanyag kíséri, a fontos ismeretek átadása mellett a hallgatók valódi „értelmiségi” személyiségekké váló képésébe is fontos szerepe van.

Kötelező irodalom:

Meggyesi Tamás: Település történet a 19.század végéig
Meggyesi Tamás: Település történet a 19.század végétől
Meggyesi Tamás: Városépítészeti alaktan. Budapest, Terc, 2009.
Meggyesi Tamás: A 20. század urbanisztikájának útvesztői. Budapest, Terc, 2005.

Ajánlott Irodalom:

Benevolo, Leonardo: *A város Európa történetében*. Budapest, Atlantisz Könyvkiadó, 1994.
Kostof, Spiro: *The City Shaped: urban patterns and meanings through history*. Boston, Toronto, London, Little, Brown and Company, 1991.
Frampton, Kenneth: *A modern építészet kritikai története*. Budapest, Terc, 2002.